

vår i vårt samhälle. Dessutom behövs en utökad kapacitet och kontinuitet i att arbeta med olika trauman utifrån helhetslösningar inom den reguljära vården.

Tyvärr skapar neddragningar och ständiga omorganisationer inom den svenska hälso- och sjukvården barriärer och splittring som försvårar arbetet med att identifiera utsatta grupper och vars hälsa behöver stärkas samt att klarlägga och beskriva deras särskilda behov. •

Två skildringar av sjukdomstillstånd i patientperspektiv

Ingela Fehrman-Ekholm. **Morgongåvan. Erfarenheter, tankar och fakta kring en njurdonation.** 81 sidor. Stockholm: MedOrd Förlag, 1998. ISBN 91-630-6376-X.

Recensent: Ulla Söderström, allmänläkare, Umeå.

Jag har fått i min hand två små böcker som båda ger ett patientperspektiv på olika sjukdomstillstånd.

EN ORGANDONATORS ERFARENHETER

I »Morgongåvan» har Ingela Fehrman-Ekholm som är njurspecialist berättat om sig själv som njurdonator. Hon har givit sin make en av sina njurar och berättar med erfarenhet av sina egna upplevelser om hur det kan vara att vara donator, om motiv och överväganden före beslutet, hur relationer kan påverkas, hur operationen går till, vad som kan hända efteråt, hur hon blivit bemött av »sjukvården» och av kollegerna.

Tankeväckande berättelse

Det är en fin personlig berättelse som väcker många tankar! Tänk bara på hur det måste kännas för en organdonator om ett givet organ stöts bort – om morgongåvan inte skulle tas emot? Nu gick det bra för Ingela och hennes man. Han berättar själv i boken om hur det var att

ta emot Ingelas njure. Hans kapitel påminner närmast om ett kärleksbrev! Boken innehåller också ett faktaavsnitt om njurtransplantationer och en kort intervju men den kirurg som 1964 gjorde den första njurtransplantationen i Sverige.

Relevanta fakta

Jag tycker mycket om den här lilla boken. Den är starkt personlig, och det känns som om den är skriven med stor generositet. Samtidigt ger den relevanta fakta om njurtransplantationer. Det är en bok som med behållning kan läsas av såväl professionen som patienter med njursvikt och potentiella organdonatorer.

SKILDNING AV LIV MED SJUKDOM

»I skuggan av framtiden» är en liten bok som handlar om hur det är att leva med en progressiv nervsjukdom, Friedreichs ataxi. Bokens underrubrik är »Annas samlade sveda och värk».

Debut i tonåren

Författaren Anna Schyberg fick som 12-åring veta att hon och två av hennes tre syskon hade Friedreichs ataxi. Hennes symtom började i de sena tonåren. Efter en kort inledning med fakta om sjukdomen, berättar hon om sin ojämna kamp för ett människovärdigt och meningsfullt liv där sjukdomen ständigt är ett steg före och vinner mark på hennes bekostnad.

Kamp för utbildning och arbete

Hon berättar om sin kamp för utbildning och arbete. Att skriva innebär för Anna en överlevnadsstrategi. Det är en av de få saker hon kan göra, kanske den enda färdighet där hon räknar med att kunna bli bättre! I prosatexten finns insprängda dikter som Anna skrivit under en tioårsperiod, dikter som ger en bild av författarens ständiga kamp mot mörker och depressivitet. Hon säger dock att hon inte är bitter trots att hon idag lever i den skugga som en gång var hennes framtid. Hon tar vara på de glädjejämnerna som finns, hjälpt av vänner och av lagen om personlig assistent.

Stöd för forskningen

Boken är utgiven med förhoppningen att kunna samla in medel till forskningen om Friedreichs ataxi. •

Fördjupade kunskaper om mikrobiell patogenes

P K Vogt, M J Mahan, eds. **Bacterial infection. Close encounters at the host pathogen interface.** Current topics in microbiology and immunology 225. 169 sidor. Berlin-Heidelberg-New York: Springer Verlag, 1998. Pris DM 198. ISBN 3-540-63260-3.

Recensent: Torkel Wadström, professor och överläkare, institutionen för infektionssjukdomar och medicinsk mikrobiologi, Lunds universitet.

Trots att det tagit ett år att ge ut denna volym efter det att författarna slutredigerat bokens åtta kapitel känns den mesta informationen ny och uppdaterad. Redaktörerna har valt ut några viktiga teman att belysa olika värd-parasitförhållanden vid modellinfektioner, såsom legionärsjuka och enterotoxinutlöst Clostridium perfringens-matförgiftning. Patogenesen för tuberkulos behandlas i ett särskilt kapitel, liksom hur stafylokockers och streptokockers toxiner är superantigen och därmed immunmodulerande bl a vid hudinfektioner. Samtliga kapitel är skrivna av ledande forskare inom sina områden. Varje kapitel åtföljs av en imponerande litteraturlista.

Rekommenderas varmt

Denna kondenserade volym kan varmt rekommenderas till infektionsläkare och läkare inom medicinsk mikrobiologi, som vill fördjupa sina kunskaper i mikrobiell patogenes. Forskningen rör sig snabbt framåt inom vissa delar av denna. Boken kommer därför troligen att föråldras inom några år och kan därför knappast rekommenderas till inköp utanför universitetsinstitutioner och dess sjukhus med infektionsklinik. •

